Europaparlamentet
2024-2029

Budgetutskottet

2024/0274(COD)

22.11.2024

BUDGETBEDÖMNING

från budgetutskottet

till utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling

av förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2020/2220 vad gäller särskilda åtgärder inom ramen för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för att ytterligare bistå medlemsstater som drabbats av naturkatastrofer
(COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD))

Föredragande av budgetbedömning: Hélder Sousa Silva

PA_LegEvaluation

BUDGETBEDÖMNING

till utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling av förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2020/2220 vad gäller särskilda åtgärder inom ramen för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för att ytterligare bistå medlemsstater som drabbats av naturkatastrofer
(COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD))

Budgetutskottet har i enlighet med artikel 58 i arbetsordningen gjort en bedömning av förslaget och dragit följande slutsatser:

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget[1],

– med beaktande av rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027[2],

– med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel, och av följande skäl[3]:

A. Den senaste tidens naturkatastrofer i EU med koppling till klimatförändringarna har fått förödande konsekvenser för den landsbygdsbefolkning som bor och arbetar i de berörda regionerna och har förstört en betydande produktionspotential inom jord- och skogsbruket, vilket har lett till betydande inkomstförluster för jordbrukare, skogsbrukare och landsbygdsföretag i dessa regioner, förvärrat sårbarheter i det europeiska livsmedelssystemet till följd av dessa katastrofer och medfört en risk för EU:s livsmedelstrygghet och tillgången till traditionella produkter.

B. I budgetbedömningen undersöks de omedelbara och mer indirekta konsekvenserna av ett initiativ eller ett lagstiftningsförslag ur ett budgetperspektiv.

C. I enlighet med arbetsordningen ska det vid budgetbedömningen undersökas om förslaget till rättsligt bindande akt föreskriver tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser, och den föreslagna finansieringens potentiella inverkan på andra unionsprogram eller annan unionspolitik ska utvärderas. Det ska också fastställas huruvida förslaget är förenligt med den fleråriga budgetramen, systemet med egna medel och det motsvarande interinstitutionella avtalet, samt med de budgetprinciper som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509[4].

[1] EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
[2] EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
[3] EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
[4] EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

D. Parlamentet strävar efter att anpassa sina lagstiftnings- och budgetbefogenheter för att stärka sin institutionella roll i beslutsprocessen.

E. Parlamentet har efterlyst och stött tidigare initiativ för att förbättra EU-budgetens krishanteringsförmåga genom att ändra kriterierna för stödberättigande i syfte att ändra användningen av anslag inom ramen för fonder med delad förvaltning. Det var underförstått att sådana ändringar inte bör påverka nationella förhandstilldelningar av medel från sammanhållningspolitiken och den gemensamma jordbrukspolitiken.

F. En del av åtagandena inom Ejflus operativa program, inbegripet de som finansieras genom inkomster avsatta för särskilda ändamål enligt lånesystemet NextGenerationEU, har fördelats på tio medlemsstater och riskerar från och med oktober 2024 att dras tillbaka enligt N+3-regeln i den tillämpliga rättsliga ramen för Ejflu 2014–2022.

G. Lagändringen är avsedd att möjliggöra mer budgetflexibilitet för att omfördela medel till nya åtgärder inom ramen för Ejflu i syfte att ge ytterligare riktat stöd och flexibilitet till medlemsstater som drabbats av naturkatastrofer, som uppstått sedan den 1 januari 2024.

H. Huvudsyftet med ändringsförordningen är att hjälpa jordbrukare, skogsbrukare och specifika små och medelstora företag som drabbats hårdast av naturkatastrofer genom att tillhandahålla målriktad likviditet, bland annat i form av engångsbetalningar på upp till 42 000 EUR per stödmottagare.

1. Europaparlamentet noterar att kommissionen menar att förslaget generellt sett är budgetneutralt när det gäller åtaganden. Parlamentet noterar dock en rad budgetkonsekvenser.

2. Europaparlamentet påminner om att det upprepade gånger har efterlyst mer resurser till EU:s solidaritetsfond, med tanke på naturkatastrofernas ökande antal och intensitet och behovet av att påskynda och förenkla förfarandena så att stödet snabbare når medlemsstater och regioner som drabbats av naturkatastrofer. Parlamentet betonar behovet av administrativ förenkling för att möjliggöra ett snabbt utnyttjande av medlen och utbetalning av enhetsbelopp till jordbrukare, producenter av traditionella produkter, skogsbrukare och små och medelstora företag.

3. Europaparlamentet påminner om att det upprepade gånger har kritiserat användningen av redan programmerade medel som krishanteringsverktyg och vidhåller att denna strategi riskerar att undergräva de långsiktiga politiska mål och investeringsmål som fastställs i Ejflus rättsliga ram. Parlamentet erkänner dock att detta förslag erbjuder en pragmatisk lösning för att hantera den otillräckliga budgetflexibiliteten och krishanteringsförmågan i EU:s budget, i syfte att snabbt tillgodose de drabbade befolkningarnas behov.

4. Europaparlamentet konstaterar att flexibilitetsåtgärder kan motiveras mot bakgrund av det långsamma utnyttjandet av medel för landsbygdsutveckling i vissa medlemsstater och genomförandegraden på mindre än 75 % för flera budgetposter.

5. Europaparlamentet beklagar att det inte finns någon finansieringsöversikt för rättsakt, och inte heller någon hänvisning i ändringsskrivelse 1/2025 i likhet med den finansieringsöversikt för rättsakt som bifogades förslaget till förordning om regionalt krisstöd för återuppbyggnad[5], vilket skulle klargöra och kvantifiera konsekvenserna för betalningsprofilen. Parlamentet påminner om att detta får direkta konsekvenser för medlemsstaternas nationella bidrag till EU:s budget. Parlamentet begär att kommissionen tillhandahåller sådan information.

6. Europaparlamentet välkomnar det konkreta ekonomiska stödet till jordbrukare, däribland småskaliga låginkomstjordbrukare och producenter av traditionella produkter, skogsbrukare och små och medelstora företag som drabbats av naturkatastrofer såsom allvarliga översvämningar, torka och skogsbränder, som ett konkret uttryck för europeisk solidaritet. Parlamentet erkänner behovet av att snabbt åtgärda de inkomstförluster som EU:s jordbrukare, skogsbrukare samt små och medelstora företag som är verksamma inom bearbetning, saluföring eller utveckling av jordbruks- och skogsbruksprodukter står inför på grund av den senaste tidens förödande klimatrelaterade katastrofer. Parlamentet gläder sig över att det ekonomiska stöd som tillhandahålls genom detta förslag bör prioritera stödåtgärder som baseras på principen om bättre återuppbyggnad, vilket banar väg för ett mer omfattande och förebyggande EU-stöd för att främja beredskap och resiliens i EU:s landsbygdsområden. Parlamentet betonar behovet av ytterligare ekonomiskt stöd till självhushållsjordbruk, låginkomstjordbrukare och producenter av traditionella produkter. Parlamentet betonar att ytterligare finansiering för landsbygdsområden skulle kunna göras tillgänglig inom ramen för EU:s civilskyddsmekanism i EU:s årliga budget för 2025.

7. Europaparlamentet påminner om den allmänna iakttagelsen att en EU-medfinansieringsgrad på 100 % för de flesta typer av EU-bidrag ger effektiva resultat men väcker frågor om ett lägre tillgängligt totalt belopp för genomförande av politik och program samt när det gäller nationellt, regionalt och lokalt egenansvar. Parlamentet är dock övertygat om att det i samband med katastrofhjälp och behovet av akut likviditetsstöd är starkt motiverat. Parlamentet betonar behovet av att samråda med berörda jordbrukare, skogsbrukare, små och medelstora företag och intressenter för att tillhandahålla realistiskt och riktat stöd.

8. Europaparlamentet påminner om att en frivillig sänkning av tröskeln för upprätthållande av skyddsnivån skulle kunna leda till en lägre nivå av stödberättigande utgifter som ska räknas av från de relevanta ”integreringsmålen” i EU-budgetens övergripande prioriteringar, samtidigt som man erkänner behovet av sådan flexibilitet för att omfördela medel till den nya åtgärden och den befintliga delåtgärden för återställande av jordbrukets produktionspotential, i synnerhet på ett sätt som stärker resiliensen.

[5] Förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning av den 21 oktober 2024 om regionalt krisstöd för återuppbyggnad och om ändring av förordning (EU) 2021/1058 och förordning (EU) 2021/1057 (COM(2024)0496).

9. Europaparlamentet konstaterar att ett sekundärt syfte med åtgärden är att förhindra att outnyttjade åtaganden för åren 2021 och 2022 omedelbart dras tillbaka. Parlamentet menar att detta får konsekvenser för nivån på de tillgängliga medlen inom ramen för steg 3a i kaskadmekanismen (tillbakadraganden inom ramen för det särskilda EURI-instrumentet), som är förankrad i den nyligen reviderade förordningen om den fleråriga budgetramen.

10. Europaparlamentet anser att en mer utvecklad och verklig budgetflexibilitet på längre sikt bör göra det möjligt att i liknande fall göra budgetöverföringar för att använda medlen inom ramen för ett särskilt utgiftsinstrument med en budgetpost, en rättslig grund och en styrningsram som är bättre lämpade för krishantering och likviditetsstöd.

11. Europaparlamentet drar slutsatsen att förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2020/2220 vad gäller särskilda åtgärder inom ramen för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för att ytterligare bistå medlemsstater som drabbats av naturkatastrofer är förenligt med de faktorer som avses i artikel 58.3 i arbetsordningen.

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN AV BUDGETBEDÖMNINGEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar på eget ansvar att han inte har mottagit några synpunkter från någon enhet eller person som ska förtecknas i denna bilaga i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen.

ÄRENDETS GÅNG I DET UTSKOTT SOM FÅTT I UPPDRAG ATT GÖRA EN BUDGETBEDÖMNING

Titel	Särskilda åtgärder inom ramen för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) för att ytterligare bistå medlemsstater som drabbats av naturkatastrofer
Referensnummer	COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD)
Ansvarigt/ansvariga utskott	AGRI
Tillkännagivande i kammaren	BUDG 13.11.2024
Föredragande av budgetbedömning Utnämning	Hélder Sousa Silva 13.11.2024
Behandling i utskott	21.11.2024
Antagande	21.11.2024
Slutomröstning: resultat	+: 31 –: 0 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Thomas Geisel, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Fabienne Keller, Janusz Lewandowski, Giuseppe Lupo, Ignazio Roberto Marino, Fernando Navarrete Rojas, Matjaž Nemec, Danuše Nerudová, Ruggero Razza, Bogdan Rzońca, Hélder Sousa Silva, Nicolae Ştefănuță, Joachim Streit, Carla Tavares, Nils Ušakovs, Auke Zijlstra
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Moritz Körner, Tiago Moreira de Sá
Slutomröstning: närvarande ledamöter (art. 216.7)	Christophe Bay, Udo Bullmann, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Ştefan Muşoiu, Jan-Christoph Oetjen

SLUTOMRÖSTNING MED NAMNUPPROP I DET UTSKOTT SOM FÅTT I UPPDRAG ATT GÖRA EN BUDGETBEDÖMNING

31	+
ECR	Ruggero Razza, Bogdan Rzońca
NI	Thomas Geisel
PPE	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Janusz Lewandowski, Fernando Navarrete Rojas, Danuše Nerudová, Hélder Sousa Silva
PfE	Christophe Bay, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Tiago Moreira de Sá, Auke Zijlstra
Renew	Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Joachim Streit
S&D	Udo Bullmann, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Giuseppe Lupo, Ştefan Mușoiu, Matjaž Nemec, Carla Tavares, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Ignazio Roberto Marino, Nicolae Ştefănuță

0	-

0	0

Teckenförklaring:
+ : Ja-röster
- : Nej-röster
0 : Nedlagda röster